

Oponentský posudek na diplomovou práci Michaely Ševčíkové s názvem *Analýza krize hospodářské a měnové unie na příkladu eurozóny.*

Michaela Ševčíková ve své diplomové práci s názvem *Analýza krize hospodářské a měnové unie na příkladu eurozóny* analyzuje vývoj evropské měnové integrace a současnou krizi eurozóny na základě teoretických východisek teorie optimálních měnových zón a teorie ekonomické integrace. Autorka popisuje nejen tvorbu projektu hospodářské a měnové unie ale zkoumá též vhodnost a funkčnost nominálních a reálných konvergenčních kritérií v souvislosti se zavedením společné měnové politiky a společné měny euro a hodnotí dodržování Paktu stability a růstu, který má přispět k dosažení makroekonomické stability v EU a zajistit dodržování fiskální disciplíny. Autorka analyzuje hospodářsko-politické aspekty krize eurozóny a zaměřuje se na aktuální vývoj krizí nejvíce postižených států eurozóny a příčiny jejich potíží. Autorka se rovněž zabývá zkoumáním vhodnosti nástrojů a opatření, které EU přijala v boji s měnovou krizí a nabízí pohled na možné alternativy budoucího vývoje směřování eurozóny.

V úvodu práce autorka logicky odůvodňuje tematické vymezení práce, zasazuje téma do širšího kontextu a jasně vymezuje hlavní tezi práce a hlavní výzkumné otázky na které bude v práci hledat odpovědi. Autorka v úvodu dále vysvětluje strukturu práce, přičemž jednotlivé členění textu do kapitol je logické a odůvodněné. Autorka se snaží dosáhnout cíle práce prostřednictvím ověření a porovnání teoretických a empirických poznatků, na základě kterých formuluje závěry na zvolenou hypotézu. Metodologie práce je jasně formulována, mohla však být rozpracována hlouběji. Volbu konkrétních případů vybraných států eurozóny považuji za vhodnou. V úvodu úplně postrádám kritický rozbor literatury a pramenů věnovaných tématu evropské měnové integrace. Oceňuji však, že autorka v celé práci pracuje především s primárními prameny a s nejaktuálnějšími empirickými a statistickými daty, což je vzhledem k aktuálnosti tématu a k jeho neustálému vývoji nutné.

Práce se skládá ze sedmi kapitol, které můžeme rozdělit do tří částí. V první části autorka uvádí čtenáře do tématu a popisuje vývoj a současnou podobu evropské měnové integrace a její institucionální rámec. V samostatné kapitole se zabývá teoretickými východisky teorie optimálních měnových oblastí a ověřuje ji na současném uskupení států eurozóny. Autorka vychází z dostupných empirických studií, základních makroekonomických ukazatelů, statistických dat a šetření, na jejichž základě zjišťuje, že státy eurozóny hodnocená kritéria vybrané teorie nespĺňují a optimální měnovou oblast doposud netvoří. Namísto toho nadále představují heterogenní uskupení států s rozdílnou daňovou, fiskální a sociální politikou. Ve své analýze nominálních (Maastrichtských) a reálných konvergenčních kritérií upozorňuje na nevhodnost kvantitativních kritérií, které sice jsou lépe měřitelná a kontrolovatelná, ale absence mechanismu jejich reálného vykonávání a sankcionování těch, které tyto kritéria dlouhodobě porušují, představuje jejich zásadní problém a nedostatek. Autorka proto správně upozorňuje na kritéria reálné konvergence, která jsou často opomíjená, ale jsou mnohem důležitější při přibližování reálné ekonomické výkonnosti států eurozóny a EU jako celku. V rámci jedné kapitoly se pak věnuje Paktu stability a růstu, který se podle jejího hodnocení v praxi neosvědčil a nezajistil zodpovědnou rozpočtovou disciplínu i po přijetí společné měny. V druhé části práce autorka zkoumá původ současné krize eurozóny, její hospodářsko-politické aspekty a analyzuje a porovnává její vývoj ve třech nejvíce postižených státech (Řecko, Irsko a Portugalsko). Předmětem zkoumání jsou i opatření a nástroje přijaté EU v reakci na tuto krizi (správa ekonomických záležitostí, evropský semestr, posílení koordinace hospodářských politik, Pakt euro plus, dočasné a trvalé záchranné a stabilizační mechanismy EFSF, EFSM, ESM), které autorka hodnotí spíše jako krátkodobé opatření než dlouhodobé koncepční řešení, které neodstraňují primární příčiny krize

eurozóny. V závěru autorka, s ohledem na provedenou analýzu příčin fiskální a měnové krize států eurozóny, nastínila možné alternativy vývoje eurozóny (např. restrukturalizace státního dluhu, odchod členského státu z eurozóny, zavedení společné fiskální politiky a vytvoření politické unie, či dokonce rozpad eurozóny). Na základě provedené analýzy teoretických a empirických aspektů autorka potvrzuje svoji tezi a dochází k závěru, že eurozóna prochází největší krizí od zavedení eura v případě, které došlo ke spojení fiskálních, měnových i hospodářsky-politických aspektů, a že pro dlouhodobé efektivní fungování eurozóny je nevyhnutné přijetí adekvátních a systémových opatření.

Faktograficky je práce bez problémů, autorka využívá relevantní literaturu a primární prameny. V práci jsem neshledala závažné stylistické a ani gramatické nedostatky. Jejich výskyt je jen minimální (např. jako nedokončená se jeví věta v úvodu strany č. 64). Poznámkový aparát je využíván logicky a bezchybně. Citace autorka uvádí dle kodifikovaných norem. Celkově práce působí propracovaně a dokládá autorčinu orientaci v tématu.

Pro účely obhajoby doporučuji následující doplňující otázky:

1. Jaký je možný vliv změny na postu šéfa Evropské centrální banky na měnovou politiku této instituce a na další směřování řešení měnové a rozpočtové krize eurozóny?
2. Jaký je potenciální dopad zvolení mimoevropského kandidáta na post MMF pro globální finanční systém a krizi v eurozóně?

Autorka si zvolila zajímavé, vysoce aktuální téma, které je vhodné pro hlubší odborné probádání. Její výzkum je vyvážený a konzistentní a diplomová práce je zpracována na vysoké odborné úrovni. Autorka vhodně přispívá do současné debaty o fungování eurozóny. Její práce obsahuje jasně formulovanou výzkumnou otázku, logickou strukturu, adekvátní tematické vymezení. V závěru práce autorka potvrdila svoji úvodní tezi. Seznam využitých pramenů a literatury je kvalitní, chybí však jeho kritické zhodnocení v úvodu práce.

Vzhledem k výše zmíněnému **diplomovou práci Michaely Ševčíkové k obhajobě doporučuji.** Při dobrém zodpovězení doplňujících otázek, upřesnění zvolené metodologie práce a rozboru literatury věnované tématu **navrhuji hodnocení známkou výborně.**

V Praze dne 13. 6. 2011

Ing. Ľubica Debnárová